

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Reus Diumenge 6 de Novembre de 1898

Núm. 3.746

Año XIII

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. . . . . Ptas. 1
n provincias trimestre. 3.50
Extranjer y Ultramar 7
Anúncis, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals
librerías d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografía Mallofré, carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publicuin.

Farmacia Serra

12 ANYS

de continuadas curacions y d' una
acceptació general, son los millors
probas para demostrar que

XAROP SERRA

Oberta tota la nit

es lo millor remey para combatre per oró-
nica y rebelde que sia tota classe de . . . . .

MÉS

La que paga més
contribució de la pro-
vincia.

Ceps americans

Hort de D. PAU ABELLÓ (prop de la carretera de Tarragona)

ARRELLATS SUPERIORS.—PREUS VENTATIOSOS.—AUTENTICITAT GARANTIDA.

Pera tractar, al mateix hort ó a casa del propietari, carrer del Roser, núm. 4.

CREMA LÁCTEA ROMEU

Reproductora de la llet

aprobada per la M. Il·ltre, Academia Médich Farmacéutica
de Barcelona.

Eficacment recomenada pera augmentar la llet a las Mares de familia, en cuants cas-
sos s' hagi retirat per disgust, fluixetat, etc. Ab son ús, tota mare pot criar a sos
fills durant lo temps de la lactancia.

Dipòsit: Farmacia de A. SERRA, Arrabal de Sta. Anna, 80

REUS

Els que 's perden...

Junts havíem passat aquella febre que s' ensenyo-
reix de tots nosaltres, quan refiats de la voluntat que
tot ho aplanava ens creyem prou aptes pera fer alguna
cosa.

Molt joves encare, y tan l' un com l' altre, veyem
empresa de poch més ó menos lo projecte d' obrir nous
camins y de certa ressonancia dintre 'l mon del art.

Quina edat aquella en que encar no 's coneixen
las sotregadas de l' experiència... Quin modo de som-
niar!... oh, y sobre tot ell, caràcter fogós, molt donat
a la polèmica, poch atent moltes vegadas, pero aixó sí,
sempre oportú, sempre convensut de que la rahó 'l
guiava.

Vensut no li havia vist may, lo seu adversari per
rahó que tingués li feya pás ben ample, may fos sino
que per sentirlo; las sevas teorías per estranyas que
fossin, tenian certa cosa en la manera d' esser exposa-
das, que captivaban.

L' haurían hagut de sentir en los primers temps
que 's dedicava al teatre. Quantas vegadas éll sol se las
havia en un corro compost de comedians d' ofici dei-
xantlos boca-badats per la espontaneitat ab que s' ex-
pressava, y per cert que d' aixó no s' engaudia poch
ni gayre; després, un cop sols, m' ho deya:

«Veu tot aixó, tot aixó es llevar que tart ó de jorn
donarà 'l seu fruit. Aquestos no tenen cura, son gra-
pats de fanch enmotllats per la rutina, y per lo tant
per mes que vulguin separarse d' ella de res serveixen; lo
temps los ha empedrehit deixantlos completament inútils
Pero no hi fa res, venhen la rahó y si bé no 'ns ajudan
tampoch s' interposen creant obstacles als que vulguin
ser formats d' altra manera.

Jo soch jove, y com jo som molts los que veyent lo
mal lluytem per soterrarlo, tots aquells que ahir reyan
ja has vist com callan, demá qui sab lo qué farán...

Tot camina y més dintre l' art dramàtic; no, jo
no vull ser lo que aquesta colla; sento dintre meu una
força que ella per lo vist desconeixen, no sé, no soch
vanitós, pero tinc la debilitat de creure que aixó m'
ha de fer home...

Y ho deya convensut, tant, que si jo 'l contradeya

en alguna cosa m' contestava mirantme de fit a fit y
com si li fes llástima.

«Que poch me coneixes...»

Las sevas idees no eran las més apropiat per gua-
nyarse simpatías entre la gent de teatre? Que tingué
més d' un disgust al exposarlas, aixó ja ni cal dirho.

Sentia l' art y era de la veritat escènica un apóstol
rabiós que res respectava, reputacions que la majoria
reconeixían com a l·legítimas, éll las discutía; tot lo
seu anhel era escombrar la runa (que segons deya) no
'l deixava caminar pla.

Quins temps aquells! Encare recordo com si fos
are l' alegria que varem donarli al contractarlo com a
segon galán en una companyia dirigida per un dels
millors actors de la terra. Ell no hi creya (que havia
de créurehi) en lo mérit que bona part de públich li
donava, pero d' aquí nasqué l' goig seu: no desitjava
altra cosa que treballar al seu costat, convensut com
estava de que tart ó de jorn, acabaria per confóndrel.

Durant los primers dias, la seva imaginació no pa-
rava; se forjava éxits inesperats per tothom; lo seu
travall honrat y espurgat dels amanaments que tant
perjudicavan als altres s' imposava; cegat per la bona
fé que may lo deixava, ja 's veyia molt aprop de reali-
zar l' ideal de tota sa vida. Pero en realitat de tot aixó
hi havia ben poca cosa.

Los primers passos passaren com qui din desaper-
cebut; prou ho sé jo, que estimantlo com l' estimava,
y sobre tot, creyent ab lo que éll havia venerat sem-
pre, me dolia l' ànima al véurel reduhit en un espay
en lo que ni sisquera podia bellugarshi.

Més tart ja fou altra cosa: no lo que éll s' imaginava,
pero estorsantse molt y tenint com tanta talent y vo-
luntat, lográ, sino imposarse, quan menos donar a co-
neixer com a xicot estudios y no faltat de condicions
estimables, pero res més, d' aquí ja no passá.

La primera decepció sería que he rebut en ma vida
fou aquella. La indiferencia de tot un públich que yo
creys nostre, las censuras de quatre amichs, lo despre-
ci d' altres, y sobre tot aquell deixament que aviat va
apoderarse de las sevas energías, van ferme un mal
com no vos ho poguen arribar a creure.

Així va anar seguint, uns dias més desanimat, al-
tres menos, pero sempre predisposat a conformarse.

Jo ja no 'l veyia tan sovint com avans, y a més d'
aixó, si per casualitat nos trobavam ja no 'm parlava
com si diguessim de tú a tú, sino ab certa prevenció
més filla de la veritat que d' altra cosa y que jo fran-
cament no 'n feya ni de més ni de menos, al cap-de-vall
lo mateix ofici s' ho portava.

Acabá la temporada, y sortí per no sé shont, lo
cert es que vaig passar molt temps sense saber de ficso
ahont la donava, y a dir la veritat, ben poch vaig pre-
ocupármem. Sempre he sentit despreci per l' orgull y
sobre tot en un xicot com éll en que jo seguí, perque
haviem viscut molt temps plegats y las sevas il·lusions
eran las mevas; hauria volgut aconsolarnos junts ja que
tots dos ahora ens havíem desenganyat de las nostras
forsas.

No va ser així... pitjor pera éll...

Un dia (després de set ó vuyt mesos) boy, fullejant
un diari vaig trobar una noticia que va sorprendrem per
lo inesperada.

Marxava a Buenos Aires capitanejant una cuadrilla
d' aficionats ó comedians de barato y ab un repertori
d' obras que tractantse d' ell, y recordantli varias con-
versas, casi vaig caure en hasca.

¡Pobre xicot, com s' anava perdent de mica en
mica!

En tot lo temps que va passar a l' América, y aixó
que sempre llegia una revista ó altra, may vaig saber-
ne res, lo que 's diu enterament, tant sols un quant
temps avans de tornar poguí adquirirne algunas noti-
cias, y encare per conducte d' altre comediant, que ab
tot y serli molt amich, va dírmem no més que pestas,
esplicantme entre riattlas y muecas ridiculas la desas-
trosa campanya que havia fet a la República Argen-
tina.

Segons deyan los que l' havían vist, arribá tot dei-
xat anar y sense un cuarto; jo ho confesso, vaig fer
algun pas per véurel perque al cap-de-vall no hi havia
entre nosaltres un agravi tan fondo per aburrirnos,
pero res, fou completament inútil.

Quan al comensament de temporada s' obría algun
teatre d' importancia, tot lo meu afany estava en mirar
y repassar las llistas per si trobava 'l seu nom, pero
cá, no tantsols vaig trabarme may en lo cas de sentir
la sensació de confóndrel ab un altre que l' hi fos
semblant.

Després, al cap d' un quant temps, vaig procurar
ficarme en las de menos categoria, pero tampoch; lo
que va decidirme per deixarho corre.

Un dia, quan ja ni menos hi pensava, (era la pri-
mera de duas festes que venian seguidas) cap allà 'l
comensament de tarde y a l' hora en que seguint la
costúm de senyor m' encaminava vers algun teatre, al
passar pel carrer del Hospital y devant mateix de la
volta de S. Bernardino, va cridar-me l' atenció un cotxe
gran ab pretensions de galera, tot plé de gent a dintre
y dalt ana montanya de bultos y farsells, que es-
perava.

L' aspecte que presentava tot alló va interessarme.
Boca-badat ho contemplava, quan tot d' una, una veu
coneguda y que sortía de dintre va cridar-me.

Lo vaig conèixer desseguida: era ell...
 Q'ina sorpresa la meval de moment, tant va sobtar-me, que no sabia veure de quin indret venia; després de voltejar lo cotxe per dos ó tres vegades vaig lograr véure'l, pero ja era tart; al moment de contestar-li aquest emprengué la marxa y no tinguérem més temps que 'l precís pera saludarnos.

Jo no vaig mourem pas d' allí perque en bona veritat tan gran fou la sorpresa, que ni esma tenia per referme.

En lo transcurs d' un segon me sentí copulat per un munt d' idees desconsoladoras.

¡Quina impressió més trista!

Poch vos podeu pensar la pena que sentia dintre meu, al veure ehont havian anat á raure tantes ilusions, tants somnis de gloria, aquell afany de sobrepassar-se, los mils projectes de ferse un nom reputat per tothom, aquell deliri d' éxits ruidosos en teatres estranjers y escampats per la fama, tot animat per una bona fé que feya créurehi y una decissió que encoratjava....

Tot alló y molt més va venirme à la memoria en aquell moment quan ab la vista seguía 'l cotxe entazonat de cómichs que s' allunyavan camí d' algun poblet de per aquí la vora ahont per ser la festa major los esperavan per véurels fer comedia....

¡Pobre zicott!

A. S. VILAPLANA

Puvis de Chavannes

Ha mort lo patriarca de la pintura, el que desde la presidencia de l' Assotiation d' Artistes Independents, dirigia la jove escola francesa. Puvis de Chavannes havia arribat al lloch mes culminant que pot pujar l' home á la situació del geni reconegut per sos contemporanis.

Prou l' hi havia costat, adquirir aquesta posició. Han sigut necessaris los treballs de 74 anys de fecundíssima existencia y 'l passar las angunias de la meytat de la vida despreciat per tothom.

L' historia d' en Puvis, tal com la conech, pot referirse en pocas paraulas. Nascut á Lyó ocupá la seva joventut en los estudis d' enginyers, una enfermetat l' hi obligá á deixar la carrera y ab motiu d' aixó, fa un viatge per l' Italia. Torna á París decidit á dedicarse á la pintura y passá uns cuants anys, vagamundo pels tallers, fins que 's resolst tornar á Italia ahont ficá tot lo plan de la seva vida. Ya de nou á París, comensá sos treballs y admirá que en aquestas primeras obras s' hi veu la personalitat tant marcada com en los inmensos treballs decoratius de l' última época de sa vida. Es rebutjat de totas las exposicions y durant 9 anys, aquell públich que seguint l' exposició de Lluís-Felip volia pintura de l' historia treta de las novelas, es mirá recent las obras del mestre.

Es notable l' fet que passá allavors á París. Aquestos nou anys de despreci, 'ls pren com una época propicia per l' estudi. A uns los hauria omplert del mes negre pesimismo y en altres aquest choch continuó de las sevas grans ideas ab la realitat, haurian fet sortir la flama destructora del humorisme artístich.

Mes ell convensut del seu valor, no reconeixent á las mitjanias lo poder de desviar els seus passos, va retirarse al taller dedicantse per complert al estudi del modelo viu. Fa pena pensar en aquesta llarga época d' aïslament en las horas encara que curtas, segons contaba als seus amichs, en que la seva ànima desfalia plena de dubtes. Ens ha quedat un cap del mestre, pintat per ell en aquesta edat, ab unas barbas negríssimas y uns ulls brillants com los que encare vell tenia y que no 's pot mirar sense respecte.

Passat aquest temps de prova, exposá las obras que devian ser los fonaments de la seva fama, dos grans plafonds que simbolisan la guerra y la pau. Son rebuts ab aplauso, lo govern en compra un y desde allavors á Puvis marxa pel camí de la popularitat.

Comensa á rebre encárrechs de provincias y las municipalitats se disputen son concurs, per la decoració dels seus edificis. Y al mateix temps se desarrolla una corrent d' admiració y popularitat, cap al gran mestre, entre 'ls joves pintors francesos. De primer aquestos l' hi demostran son afecte elegintlo President de la seva Assotiation, despres molt mes tart, ab lo banquet donat arà fa tot just dos anys, en las sevas bodas d' or de la pintura.

Aquesta popularitat de Puvis, es verdaderament interessant, tractantse d' un artista tan radical com ell. Ara mateix ab la mort d' un altre genit potser fins mes gran, lo pintor inglés Burne-Jones, s' ha vist que 'l buyt que deixa equet, no es tan gros com lo d' en Puvis;

La causa d' aixó es al meu entendre, que l' obra d' aquest es mes humana, que totas las demás sortidas de la reacció idealista d' aquest final de sigle. Nascuda el mateix temps que la escola inglesa dels prerrafaelistas y la alemana capitanejada per en Broklyn, del planter inmens de la pintura italiana del Renaixement, mentres l' obra d' en Puvis s' ha arrelat en lo terreno francès, ab tota llibertat; los altres son plantes crescudas sota l' invernadero de preocupacions personals.

Un exemple expresarà aquestas diferencias presentant un cuadro de cada escola y tractant en tots ells un assumpto de caracter religiós. En Burne-Jones, inglés, te un cuadro en que sobre un fondo de montanyas boyrosas com d' un poema d' Ossian hi há una capella rústica, ab un gran Cristo y un cavaller dels de la Taula del rey Artur, que presenta las armas á l' imatge. Aquesta magestuosa, sense moure las cammas, ha doblegat el cos y ab els brassos de fusta abraça al cavaller. L' obra desarrollada per un d' aquets pintors inglesos, instruidissims baronets y nascuda en l' interior d' un antich castell de la familia, ahont l' artista viu retirat, no podrá may ser popular.

Mireu l' escola alemana y veureu l' atmósfera de paganisme que s' hi respira, sembla que entren dintre el porxo d' un temple grech. En Broklyn el seu mestre, vol pintar la creació de l' home y en mitj d' uns prats arcadians, Deu com un gegant de barbas blances, á l' home petita criatura, l' hi dona consells, sobres lo modo de viure. Es obra d' un sublim desequilibre, entre l' idea y la forma que el poble tardará á sentirlo.

En cambi en Puvis de Chavannes, us pinta també un assumpto relligiós, en els plafons de la vida de Santa Genoveva. Allí la santa está rodejada d' humils que la miran ab curiositat, ab el poble y el clero que l' observa y en la última part l' humanisme arriba á tal punt que sigui el publich qui 's vulgui te de quedar comogut. Representa la Santa ja vella, cuant á la nit, desde la torre ahont s' ha retirat, mentres tothom dorm, ella vigila la ciutat de París.

En una peraula en Puvis te sobre tota la pintura idealista moderna aquesta ventatja de ser tan humá que es lo que l' hi ha donat popularitat; es la felis expressió d' aquell *maravellós veritat* que demana en Richter.

No queda espay per parlar avuy de totas y cada una de las obras que ha deixat lo mestre, tan sols hem pogut senyalar la seva personalitat y la seva missió en lo camp del art. Repetim de tot cor la frase d' Homer devant la tomba del mestre: Descansi en la falda dels Deus.

PIJOSEPH.

Espigolant

Segons un telegrama de las Carolinas, diu lo govern que la tranquilat es perfecta en las Carolinas y que *el espíritu de aquellos indigenas se halla muy levantado en favor de España.*

Ho creyem aixís, porque los indigenas de las Carolinas dehen tots sapiguer de jeografia y per lo tant, encara que vajan cassi nuets, també sabrán ahont es Espanya.

Jo 't flich ab l' *espíritu levantado* dels habitants de las Carolinas, si no tenim altra candela pera anarnos en 'n allit, bona nit y bonahora.

Per allá á Rio de Oro també sembla qu' han vist *moritos* en la costa y 'l govern, es clar hi ha enviat desseguida tropa. Perque ja varen dir un' altre dia, que aixó d' enviar tropa á las Carolinas era lo mes fácil. Lo que haurian donchs de dir los telegramas, si 'l govern ha pensat en enviarhi provisions de boca, ab la tropa, no sigui cas que prevalentse del dicho, *el sufrido soldado español y la sobriedad de nuestro ejército* los succeheixi als que van á Rio de Oro lo mateix que als de Cuba; així es, que no puguin menjar.

Per lo demás aquestas cosas al voltant de Canarias no 's fan gens de gracia, y si 'l govern nos cuida mes d' enviarhi canons que d' enviarhi als pobres soldats, lo que 's las Canarias.... ¡hum!

En lo Consell de ministres celebrat lo dia 3 s' estudiá una petició de las classes passivas d' Ultramar á las cuales se 'ls hi adeudan 300.000 pesos. Lo senyor Sagasta, digué que, no figurant lo corresponent crédito en los presupuestos de la Península no podia ferse res sense 'l concurs de las Cor s.

Pobres classes passivas d' Ultramar!; j' ha están frescas y 'n tenen per rato, si han d' esperar que las Corts fassin alguna cosa. Si aquets diners son los *adeudos* dels repatriats bé podrán ells dir al senyor

Sagasta que las Corts no son mes qu' una tapadora, que cuan ha de cobrar lo govern no las té de menester, mes cuan té de pagar sempre troba excusas de mal pagadó.

Sempre ho ha fet aixís lo govern de Madrid; no paga als que 'l serveixen y als que han combatut á la Patria los donará si mol si vá alguna prebenda.

Aixís va succehir en la primera guerra de Cuba; l' exercit no va cobrar y en camvi los Calixtos García y companyia van esser desseguida colocats en bonas y grassas canongias.

CRÓNICA

Observacions Meteorológicas FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT del dia 5 de Novembre de 1898

Horas d'observació	Barómetro aneroide	Grau d'humiditat	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 h.	Estat del cel	Observ. particular
9 m.	754	73		41	Ras	
3 t.	752	75				

Horas d'observació	TEMPERATURAS			VENTS direcció	NUVOLS	
	Máxima	Mínim.	Ter. tip.		classe	can.
9 m.	Sol. 34	9	16	S.	Cumul	0'3
3 t.	Sombra 24		22	S.		0'5

En plech certificat hem rebut un exemplar del volum «En defensa propia» (contestació al senyor Polavieja) pel comte de Garloza.

Agrahim l' envió y tan aviat com hagim llegit lo llibre 'n procurarem parlar en nostra secció «Bibliográfica».

Ab lo darrer número de «Lo Teatro Regional» de Barcelona hem rebut un exemplar de la comedia en un acte «Buscant lo desconegut» original de don Enrich de la Selva, obra que aquella publicació acaba de donar per fullét.

En lo teatret de la societat «El Alba» aquesta nit s' hi posará en escena la llegenda dramática «El nuevo Tenorio».

La Casa A. Bosch y C.^a productora del acreditat «Anis del mono», ha repartit los magnífichs cartells anunciadors que foren premiats en lo Concurs especial que tingué lloch l' any passat. Dits cartells, obra del genial artista Ramon Casas, han sigut reproduhits ab acert per la Casa editorial Henrich y C.^a, successors de Ramirez. Consisteixen una hermosa nota artística.

En la sessió que celebrá ahir la Excm.^a Diputació provincial quedá constituída en la forma següent:

- President: D. Ferrán de Querol.
- Vis-President: D. Víctor Olesa.
- Secretaris: D. Joan Meroles y Sr. Ballester.
- Vis-President de la Comissió provincial: D. Lluís Canyellas.
- Formaran part de la Comissió provincial en lo primer torn: D. Lluís Canyellas, D. Joan Ribas y don Teodor Cavallé; segon torn D. Joan Jordi, D. Angel Barceló y D. Sebastiá Montaner; tercer torn, D. Frederich Magriñá y D. Francisco Roig; quart torn, don Joan Meroles y D. Víctor J. Olesa.
- Comissió d' obras del port: D. Francisco Ballester y D. Anselm Guasch.

Encarregats del Cens: D. Frederich Magriñá, don Sebastiá Montaner, D. Francisco Roig y D. Víctor J. Olesa.

Encarregats de Teatros: D. Anselm Guasch y don Joseph Vidiella.

Encarregats del Manicomio de Reus: D. Joseph Vidiella.

Encarregats de Subastas: D. Indaleci Castells.

Encarregat del Hospital de Santa Creu de Barcelona: D. Joan Meroles y D. Joan Roig.

Hem rebut lo primer número del periódich «La lectura para los niños», que acaba de veure la llum á Barcelona.

Li retorném lo saludo y li desitjém llarga vida.

Del «Diario de Tortosa»:
 «A las tres d' aquesta matínada, ha sigut conduhida en un carro, per una parella de carrabiners á aquesta ciutat, ingressant en l' Hospital, María Castellón, de 83 anys d' edat, natural de Rindoms, que ha sigut recullida en la partida de la «Aldea», d' aquest terme municipal, ahont se trobava abandonada.»

Dos escullidas funcions anuncia la empresa del Teatro Fortuny pera 'l dia d' avuy.

Lo títol de las obras que s' posaran en escena los trobarán nostres lectors en la secció d' espectacles.

«Don Juan Tenorio» de Zorrilla, es la obra que la secció d' aficionados que actua en lo teatre de «La Palma», posará aquesta nit en escena.

També en lo teatre de la societat «Juventut Reussen» s' hi posará en escena lo drama fantástich «Don Juan Tenorio».

L' Excm. é Ilm. senyor Bisbe de Barcelona ha sortit pera Tarragona ab objecte de retornar al Excelentíssim é Ilm. senyor Arquebisbe la visita que li feu durant sa última enfermetat en Arenys de Mar.

Llegim en lo «Diario del Comercio» de Tarragona: «Ans d' ahir arribaren a aquesta ciutat 189 soldats repatriats procedents dels desembarchs de Cádiz y Valencia.

Entre ells arribá Joseph Arbós, naturals d' aquesta capital, y de la provincia, los següents:

- De Torredembarra.—Joseph Virgili y Francisco Amigó.
- De Reus.—Julia Eduart, Hermenegildo Fosté, Joseph Torres, Anton Deu y Gaspar Rivas.
- De Montblanch.—Jaume Fort y Marián Datman.
- De Ascó.—Miquel Montaner y Tomás Balsó.
- De Espluga de Francolí.—Ramón Ferrán.
- De Montroig.—Palmero Casels.
- De Flix.—Alonso Pujol.

Lo recaudat en la Administració de Consums en lo dia d' ahir per diferents especies puja la cantitat de pessetas 1345'35.

Secció oficial

Registre civil

del dia 4 de Novembre de 1898

Naciments

Joseph Grau Llauredó, de Ignasi y Dolores.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Màrina Sentis Massó, 63 anys, Presó, 12.—Magdalena Miró Llori, 63 anys, Travessia S. Roch 4.—Joseph Canals Bages, 94 anys, Nova de S. Joseph 2.

Secció religiosa

Sant d' avuy.—Sant Severo.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de Sant Francesc

Avuy a dos quarts de vuyt del matí tindrà lloch la comunió general pera 'ls congregants de Sant Lluís Gonzaga y a dos quarts de cinch de la tarda lo Trisagí Mariá y demès actes piadosos en honor de son Sant Patró. A dos quarts de sis l' últim dia del Novenari d' ánimas predicant lo Rvmt. Mossen Jaume Benages.

Sant de demá.—Sant Anton.

Secció comercial

Mercat

No hi ha hagut variacions importants en los preus dels fruits d' aquest país desde la setmana passada. Las operaciones han seguit ab regularitat.

Atmella: La de Esperansa primera s' ha fet á 24 duros y 'ls tipos mitjans á 23 l/2 duros los 41'60 kilos.

Planeta: á 28 duros.

Comú: á 23 idem.

Mollar: Entradas regulars colocantse á 65 pessetas lo sach de 50'40 kilos.

Avellana; Moviment, s' han fet operaciones importants á 43 pessetas lo sach de 58'40 kilos.

Olis: Los de Reus se pagan en las prempas de 12 á 12 l/2 rals lo quart. Hi há calma.

Los de las Garrigas y Riu ab entradas regulars, s' han pagat á 14 pessetas.

Vins; encalmats. Los d' aquí no s' ofereixen á mes de 21 l/2 á 22 y aquestos magatzemistas, per los priors no solen pagar á mes enllá de 24 á 25 pessetas, preus que 'ls venedors se resisteixen á cedir per haver pagat las veremas á preus que no 'ls permeten vendre.

Aros: Segueixen fermes los preus en los punts productors á causa dels continuats embarchs pera América y Fransa. Amonbuili de 42 á 52 pessetas y bomba de 63 á 70 pessetas lo sach de 100 kilos.

Fassols: de 18 l/2 á 19 l/2 pessetas cuartera y 'ls valencians de 41 á 42 pessetas los 100 kilos.

Garrofas: De cada día mes animat aquest fruyt. De vellas no n' hi há y les novas valen de 6 l/2 á 7 pessetas lo quintá.

Arregadas: Durant aquesta setmana los arribos de cascos han sigut molt frequents; no obstant los preus no baixan y se sostenen fermes.

Viveros frescas escatosas de 16 á 18 ptas. miller; sense escata de 14 á 15 id.—Coriños escatosas de 14 á 16 id.; sense escata de 13 á 14 id.—Coruñas tamany crescut escatosas á 18 id.—Saladas, 16 id.—Espasante, 15 id.—Arosas de 14 á 15 id.

Bacallá: Ar ibat per lo vapor «Aliance» se va venent ab bastanta activitat als preus següents.

Norlan 1.ª superior á 48 ptas. los 40 ks.—Costa idem idem á 47 id.—Banch Francés idem á 42 id.

Congre: De 18 á 22 duros los 40 kilos, segons marca.

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entradas del dia 4

De Mesina en 3 dias v. noruech «Sardinia» de 737 ts., ab tránsito, consignat als senyors Boada y Jermans.

De Cardiff en 9 dias v. noruech «Vigsnes», de 411 ts., ab carbó mineral, pera don Daniel Planas consignat als senyors Vda. y nebot de P. Ferrer Mary.

De Certe, en 21 horas, v. inglés «Somertilla», de 1.478 ts., en lastre, consignat á don J. Villar (Somés á 24 horas de observació).

Despatxadas

Pera Port Vendres, polacra goleta francesa «Jenne Lucienne», ab vi.

Pera Cristiania, v. noruego «Sardinia», ab vi.

Bolsí de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotisació á Barcelona á las 4 de la tarde del dia d' ahir.

Interior	55'08	Cubas del 86	64'62
Exterior	'	Cubas del 90	51'25
Colonial	'	Aduanas	89'75
Norts	24'05	Ob. 5 0/0 Almansa	81'50
Fransas	26'30	Id. 3 0/0 Fransa	43'
Filipinas	78'		

PARIS

Exterior	41'10	Norts	
		GIROS	
Paris	48'	Londres	37'50

Se reben órdenes pera operaciones de Bolsa. Compra y venta al contat de tota classe de valores cotisables en Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d' or de tots los paisos.

J. Marsans Rot

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA AGNA, 26.—REUS

Última hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	55'07	Aduanas	89'75
Exterior	'	Norts	24'
Amortizable	'	Fransas	26'30
Cubas 1896	64'50		
Cubas 1890	51'	Obs. 6 0/0 Fransa	'
Exterior Paris	41'25	Id. 3 0/0 »	'

GIROS

Paris	48'	Londres	37'50
-------	-----	---------	-------

Órdenes de Bolsa pera Barcelona, Madrid y Paris.—Compra y venta al comptat de tota classe de valores.—Descompte de cupons.—Compra de monedas d' or y billetes de tots los paisos.

Gambis corrents en lo dia d' ahir en aquesta p'assa facilitats per los corredors de comers D. Joan Llauredó Prats, D. Joan Vallés Vallduvi y D. Francisco Prius Demestre.

Londres	à 90 dias fetxa.	'
»	à 8 dias vista.	'
Paris	à 8 dias »	'
Marsella	à 8 dias »	'

VALORS LOCALS

	DINER	PAPER	OPER.
ACCIONS			
Gas Reussen.	710	750	
Industrial Farinera		500	
Banch de Reus de Descomptes y Prestems	450	500	
Manufacturera de Algodón		100	
Compañia Reussen de Tránsports			
Compañia Reussen de Tránsports privilegiadas de cinch per 100	200		

Anuncis particulars

DORMIR A «GRAND VITESSE»

Lluisa viatjant en un cotxe de ferrocarril se quedá adormida.

—¡Cóm t' has divertit aquesta nit!—li digué la seva mare.

—¡Qué! ¿Saben vostés...?

—Que deus haver somniat algo agradable?

—Donchs es veritat; somniava que je m' havias comprat lo corte de CHEVIOT INGLÉS y que ven PORTA á 7'50 pessetas lo corte.

No deixar d' anar á casa PORTA pera admirar l' elegant, extens y variat assortit de corbatas pera senyor á 1'25 pessetas una.

Gran Café de París

ALOYV. SORTEIG DEL «RAMILLETE»

Núm. 145

¿Qué es hernia?

La hernia, terme facultatiu que significa lo que vulgarment s' anomena quebradura, quibranca, relaxació. (Trenca), es la separació dels teixits que forman la paret del ventre, per quina abertura surten los intestins.

¿Cóm se coneix?

Per la excrecencia, (bulto), més ó menos tou ó mes ó menos gros que apareix estant dret y desapareix las mes de las vegadas tirantse al lit.

¿Quinas son sas consecuencias?

La persona que sofreix aquesta dolencia orgánica, que apareix moltes vegadas insensiblement y per relaxación natural dels teixits, ó be á consecuencia d' un esforç voluntari ó involuntari, com es lo tossir ó estornudar, está exposat continuament á una mort horrible; per aixó basta una mala digestió, ó una petita inflamación en la vora de l' anella ú abertura que deix passar l' intestí pera efectuarse la estrangulación del mateix.

Consecuencia de lo dit es lo creure que qualsevol armatost mentres tingui 'l nom de braguer ja las suficient pera aliviar sa dolencia, qua nno es aixis, sino que es precis que 'l braguer sia aplicat en cada cas, per personas coneixedoras de son mecanisme, y no per mans inexpertas, que colocan braguers al atzar, com si operació tan delicada fos la cosa més sencilla.

Braguerets de cauchou, ab resort pera la prompta curació dels tendres infants.

Tirants Omoplátics pera evitar lo carregament d' espallias.

Faixas hipogástricas pera corregir la obesitat, dilatació y abultament del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirurgiá especialista en lo tractament de las hernias, ab claros anys de práctica en la casa de D. Joseph Clausolles de Barcelona. Establiment «La Cruz Roja».

REUS.—PLASSA DE PRIM.—REUS

TALONARIS

pera la rifa de Nadal

Se venen en la impremta d' aquest diari.

Diversions públicas

Teatro Fortuny

Compañia cómic-dramática

de don Wenceslao Bueno.

Funcions pera avuy.—Tarde: La preciosa comedia en dos actes titulada «Los Hugonotes» y 'l divertit juguete cómic en un acte «La primera postura».—A dos quarts de 4.

Nit: 9.ª d' abono.—La magnífica tragedia en tres actes original de don Angel Guimerá, titulada «Tierra baja» y 'l fi de festa en un acte, «El novio de doña Inés».

Entrada á localitat 3 rals.—Id. al Paradís, 2.

A tres quarts de nou.

Ferrocarril económic de Reus á Salou

SERVEY DE TRENS QUE REGIRÁ DESDE 'L DIA PRIMER D' OCTUBRE DE 1898

Sortidas de Reus: Matí, 4'10, 9'06.—Tarde, 2'32, 5'43.

Sortidas de Salou: Matí, 4'56, 10'49.—Tarde, 5'10.—Nit, 7'25.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

Píldoras de la Pell-Roja

Preparació especial de Joseph M. Font

(FARMACEUTICH)

Demaneulas tots los que tinguéu tós en qualsevol Farmacia encara aquells que no hagin conseguit allivi ab cap altre, de tots los acreditats especials fichs coneguts, tota vegada que elles constatitueixen un preciós medicament pera combatrela.

Preu 1 pesseta capsas

Nota - Se envian per correu certificadas sens augment de preu als pobles ahont no hi hagi farmacia, sempre que s demanin duas capsas.

FARMACIA CENTRAL

ESPANYOLA

Pelayo, 42

Barña.

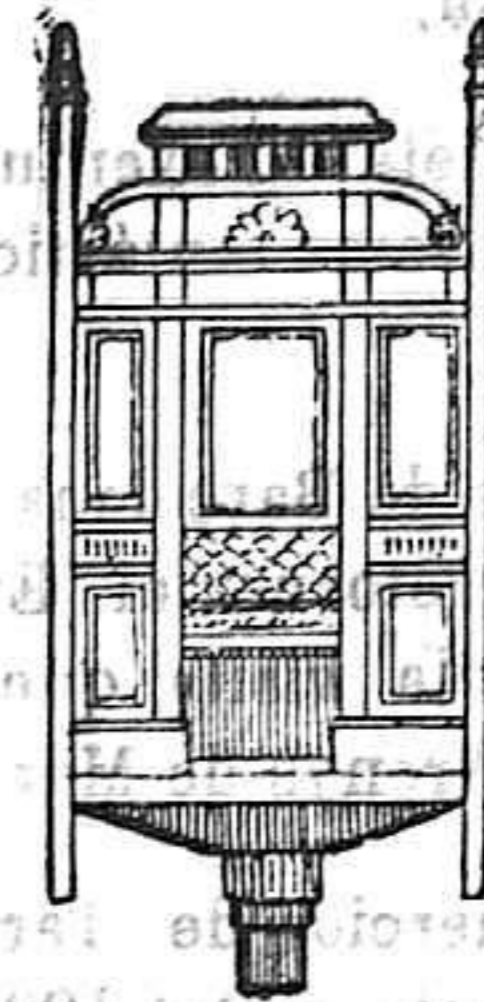
ASCENSORES-SIVILLA

Hidráulicos y Eléctricos

MONTA-CARGAS Y MONTA-PLATOS

APARATOS ELEVADORES DE TODOS LOS SISTEMAS

MOVIDOS POR MOTOR DE Vapor, de Gas Y A BRAZO

MUNAR Y GUITART

S. on C.

INGENIEROS Y ARQUITECTOS

LIBERTAD, 1, MADRID

La casa construye y tiene funcionando aparatos elevadores de todos los sistemas conocidos, como son los de equilibrio superior, equilibrio inferior, hidrostático, funiculares, de compensador, eléctrico, hidroeléctrico, mecánicos, a brazo, etc., que se describen en el CATALOGO GENERAL DE LA CASA.

Se facilitan Catálogos y Presupuestos

1897

PERA ADOB DE TOTAS LAS CULLITAS Y CULTIUS INDISPENSABLE Y DE EXCELENTS RENDIMENTS

LO COMBINAT EMPLEO DE LAS ESCORIAS THOMAS SALES DE STASSFURT

COM ADOB FOSFATAT

COM ADOB POTASSICH

EN LAS FORMAS DE

SULFAT DE POTASSA, CLORURO DE POTASSA

GARANTIZADAS PURAS SOLUBLES AL CITRAT

SALS CALZINADAS RICAS EN SULFAT DE POTASSA,

KAINITA, ETC.

Lo més económic, lo més eficás, lo mes durader

balx garantía del Sindicat de ventas de STASSFURT.

NITRAT DE SOSA

ADOB AZOAT

DE GRADUACIO GARANTIDA DE 15 1/2 A 16 0/10 AZOE Y D' EFECTES; RAPITS Y SEGURS

Dirigirse pera prospectes é informes sobre l' empleo

A D. OTTO MEDEM.-VALENCIA

Vertical text on the left side of the bottom section, likely a list of products or prices.

Table with multiple columns and rows, containing numerical data and possibly product names.

Vertical text on the right side of the bottom section, likely a list of products or prices.